

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Jabłonkowska
biblia w Teksasie
| s. 3

Karpaty mają
wielki potencjał
| s. 4

Najpierw Rona Cup,
potem Liga Mistrzów
| s. 8

Seniorzy za kierownicą

PROBLEM: Tragiczny wypadek z udziałem 93-letniego kierowcy, który wydarzył się w ub. piątek w Suchej Górnjej, wywołał dyskusje na temat osób w podeszłym wieku za kierownicą. Ekspertci ostrzegają: następstwa wypadków spowodowanych przez przedstawicieli najstarszego pokolenia są równie tragiczne jak skutki ryzykownej jazdy niedoświadczonych 18–20-latków.

W wypadku, o którym pisaliśmy we wtorekowej gazecie, zginęła kobieta kierująca samochodem Renault, po zderzeniu ze škodą prowadzoną przez 93-latka. Staruszek z niewiadomych dotąd przyczyn (śledztwo policyjne nie zostało jeszcze zamknięte) na prostej drodze wjechał nagle na przeciwny pas ruchu. Można się tylko domyślać, że w panującej w tym dniu spiekocie zrobiło mu się słabo.

Ekspertci z BESIP – Wydziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego przy Ministerstwie Transportu RC – ostrzegają, że kierowanie pojazdem w starszym wieku staje się coraz bardziej ryzykowne. Statystyki nie są przychylne dla seniorów. Następstwa wypadków u osób powyżej 80. roku życia bywają fatalne – także dlatego, że organizm w tym wieku ma mniejszą zdolność regeneracji, kości łatwiej się łamią – tłumaczy w rozmowie z „Głosem Ludu” pracownik BESIP, Miroslav Charouz.

BESIP wydał publikację poświęconą bezpieczeństwu seniorów na drodze. Poszczególne jej rozdziały dotyczą pieszych, rowerzystów i kierowców samochodów. – Jesteśmy zapraszani przez urzędy gmin oraz kluby seniorów na spotkania, gdzie otwarcie mówimy o wszelkich ryzykach. Nieraz zdarza się, że otrzymuję po takich spotkaniach listy z podziękowaniami od organizatorów. Piszą, że moja prelekcja sprowokowała seniorów do samokrytycznej oceny własnych możliwości – relacjonuje Charouz.

78-letni kierowca, który przyjechał na zakupy do supermarketu w Karwinie, nie mógłby prowadzić samochodu bez lekarzkiego zaświadczenie o zadowalającym stanie zdrowia.

Według autorów wspomnianej publikacji, najwięcej wypadków powodują kierowcy poniżej 25. roku życia. Z rosnącym wiekiem liczba zawiniętych wypadków spada, lecz po 60. roku życia na nowo zaczyna rosnąć. „Dolegliwości typowe dla wieku seniorskiego mogą mieć również negatywny wpływ na wypadkowość w ruchu drogowym jak brak doświadczenia w przypadku najmłodszych kierowców” – czytamy w broszurze.

Jak, zdaniem ekspertów, jeżdżą seniorzy? Są bardziej konsekwentni w przestrzeganiu przepisów, często jeżdżą mniejszą prędkością od dozwolonej. To z jednej strony

plus, lecz w połączeniu z faktem, że często poruszają się blisko środowiska jazdnego, w efekcie tworzą się korki, zdarzają się także kolizje podczas wyprzedzania. Z doświadczeń policji wynika, że seniorzy powodują więcej wypadków w sytuacjach, które wymagają szybkiej reakcji oraz orientacji w przestrzeni. – Największym problemem u ludzi w podeszłym wieku jest, moim zdaniem, spowolnienie reakcji oraz mniejsza sprawność ruchowa. Kierowca chce szybko nacisnąć hamulec, lecz jego schorowane stawy nie są zdolne do błyskawicznej reakcji – zwraca uwagę koordynator BESIP. Zgodnie z ustawą, każdy kierowca

musi przejść badania lekarskie przed osiągnięciem 65. i 68. roku życia, które należy powtarzać regularnie co dwa lata. Badania przeprowadzają lekarze pierwszego kontaktu, którzy najlepiej znają swoich pacjentów. – W ramach obowiązkowych badań kierowców – seniorów sprawdzane są funkcje poznawcze, praca serca, płuc, aparat ruchu oraz wzrok – wyjaśnia Tomasz Henner, lekarz z Czeskiego Cieszyna. Na podstawie swoich doświadczeń twierdzi, że osoby w wieku 90 lat tylko wyjątkowo cieszą się na tyle dobrym stanem zdrowia, by mogły dalej prowadzić samochód. Najczęściej same rezygnują.

Trudniejszą przeprawę miewa lekarz z młodszymi seniorami – w wieku 65, 70 czy nawet 80 lat, którzy nie zamierzają rozstać się z kierownicą, pomimo że ich stan zdrowia tego wymaga. W momencie, kiedy lekarz stwierdzi, że stan kierowcy (bez względu na jego wiek) nie pozwala na dalsze bezpieczne kierowanie pojazdem, ma obowiązek skierowania do Inspekcji Ruchu Drogowego wniosku o odebranie prawa jazdy. Henner przyznaje, że seniorzy nie raz protestują, tłumacząc, że bez auta nie dostaną się do miasta, powołując się na swój długletni staż za kierownicą. W takich przypadkach lekarz kieruje ich na specjalistyczne badania psychologiczne, a następnie podejmuje decyzję na podstawie wyników tych badań.

Waldemara Bockowa, zastępca ordynatora oddziału geriatrii Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie, przyznaje, że osobiście boi się trochę kierowców w podeszłym wieku. – Chyba dwa razy spotkałam się z osobami w wieku ok. 90 lat, które chciały nadal prowadzić samochód, lecz w porozumieniu z ich rodzinami musiałam im wy tłumaczyć, że to nie jest wskazane. Niemniej do każdego seniora trzeba podchodzić indywidualnie, dlatego uważam, że lekarze pierwszego kontaktu są najlepiej zorientowani. Do nas, na oddział geriatrii, trafiają ludzie poważnie chorzy, u których kierowanie samochodem nie wchodzi w grę – stwierdza lekarka.

DANUTA CHLUP

W OBIEKTYWIE...

We wtorek, w dniu Święta Wojska Polskiego, punktualnie w południe na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie został oddany salut armatni z repliki XVIII-wiecznej armaty. Dokonał go osobiście burmistrz Ryszard Macura w asyście członków cieszyńskiego bractwa kurkowego. Atrakcją była także wystawa broni historycznej, podczas której Jerzy Wałga opowiedział zebranym o tradycji cieszyńskiego rusznikarstwa. (wik)

TYM ŻYJE... REGION

Władze województwa morawsko-śląskiego chcą, żeby autobusami podróżowało więcej osób. Dlatego jako pierwsze w całej RC postanowiły tak motywować przewoźników, by w ich interesie leżało obsłużenie większej liczby pasażerów niż dotychczas. Oczywiście mają być niskopodłogowe autobusy z klimatyzacją, wi-fi oraz możliwością płatienia za pomocą karty płatniczej lub smartfonu.

Według morawsko-śląskiego wicehetmana ds. transportu, Jakuba Unuckiego, województwo przewidziało specjalną bonifikatę dla tych przewoźników, którzy złożą wniosek o dotację z Unii

Europejskiej na zakup nowych pojazdów, oszczędzając w ten sposób wojewódzkie pieniądze. – Z pozyskanej dotacji inwestycyjnej oddamy im 10 proc. Jeżeli uda im się zwiększyć liczbę podróżnych o 5 proc. w porównaniu z ub. rokiem kalendarzowym, wtedy wypłacimy im dodatkową premię w wysokości 300 tys. koron – wyjaśnił Unucki. Jak dodał, warunki te zostały już zawarte w przetargu na przewoźnika, który przez najbliższe 10 lat będzie obsługiwać linie autobusowe w rejonie frydlanckim. Podobne przetargi będą dotyczyć wszystkich 16 rejonów na terenie województwa morawsko-

śląskiego. Na razie zostały ogłoszone cztery. Dwa z nich zostały zwieńczone w 2014 roku podpisaniem umowy z ČSAD Wsecin na przewozy w rejonach trzynieckim i jabłonkowskim, a w 2015 roku z ČSAD Hawierzów na obsługę rejonu cieszyńskiego. Kolejne dwa, dotyczące rejonów karwińskiego i orłowskiego, zostaną rozstrzygnięte pod koniec sierpnia. – W odróżnieniu od przewozów kolejowych ogłaszymy przetargi na przewoźników autobusowych w całym regionie. (sch)

DZIEN DOBRY Z »GŁOSEM«

Dziś

17

sierpnia 2017 r.

Imieniny obchodzą: Anita, Jacek
Wschód słońca: 5.36

Zachód słońca: 20.02

Do końca roku: 136 dni

Przysłówie:

„Jacek gdy suchy, rozprasza jesienne pluchy”

„Jeśli w dniu Jacka nie pada, suchą jesień zapowiada”

(Nie)typowe święta:

Dzień Pozatywnie Zakręconych

Jutro

18

sierpnia 2017 r.

Imieniny obchodzą: Helena, Ilona
Wschód słońca: 5.37

Zachód słońca: 20.00

Do końca roku: 135 dni

Przysłówie:

„Żołędzie pełne i białe, przyszłe lato doskonale”

„Co się w lecie zarobi, tym się w zimie żyje”

NASZ »GŁOS«

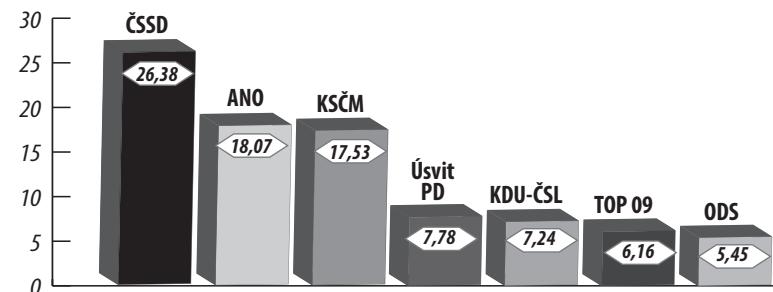
Małgorzata Bryl
bryl@glosludu.cz

Na Facebooku dostępne jest już prawie wszystko. Niedawno pojawiło się tam zdjęcie, które sprowokowało mnie do dzisiejszego komentarza. Mowa o fotografii Beaty „Indi” Tyrny, która uwieczniła redaktorkę „Głosu Ludu”, Magdalę Ćmiel, karmiącą piersią swoją najmłodszą pociechę w miejscu publicznym podczas „Gorolskiego Święta”. Zdjęcie zostało oficjalnie zaprezentowane przez bohaterkę zdjęcia i tylko dlatego pozwalałam sobie odnieść się do tej konkretnej sytuacji. „Niektóre kobiety karmią na siłowni, mi się zdarzyło w kolybie” – napisała Magda. Pod zdjęciem znalazły się komentarze: „Jestem z Ciebie dumna”, „Piękna fotka”, „Cudny obrazek” i dziesiątki pozytywnych akcentów. Ani jednego negatywnego czy ironicznego komentarza, nikt nie stwierdził, że ma nadwyrażone poczucie estetyki.

W Polsce jak bumerang wraca dyskusja, czy kobiety mogą karmić piersią w miejscu publicznym. Kogoś raz i w parku, kogoś innego w restauracji, a jeszcze inną osobę na przystanku autobusowym i znowu pojawia się pytanie: wolno czy nie wolno? Moim zdaniem, każdy z nas zaczynał swoje życie w ten sposób, czyli przy piersi matki i nie ma nic bardziej ludzkiego, ale i pięknego. Dlatego gorąco popieram karmienie piersią zawsze i wszędzie, także w miejscu publicznym, gdy dziecko tego potrzebuje. Bardzo podoba mi się lata Magdy i przednie zdjęcie „Indi”. Tak trzymać dziewczyny!

DANE TYGODNIA

Wyniki wyborów do Izby Poselskiej Parlamentu RC w 2013 roku w województwie morawsko-śląskim (w proc.)

Źródło: Urząd Wojewódzki w Ostrawie. Legenda: W grafie uwzględnione są partie, które zdobyły mandaty poselskie.

WIADOMOŚCI

czwartek | 17 sierpnia 2017

25 partii powalczy o mandaty

Dwadzieścia pięć ugrupowań politycznych złożyło w Urzędzie Wojewódzkim w Ostrawie listy kandydatów przed jesiennymi wyborami sejmowymi. Termin zgłoszeń upłynął we wtorek, głosowanie zaplanowano na 20 i 21 października.

– W terminie przewidzianym przez ustawę, do godziny 16.00, listy wyborcze złożyło 18 partii i siedem ruchów politycznych – sprecyzowała we wtorek po południu Petra Špornowa, rzecznik Urzędu Wojewódzkiego. Urząd ma tydzień czasu na zweryfikowanie list, partie następnie do końca sierpnia muszą naprawić ewentualne niedociągnięcia. Najpóźniej 1 września Urząd Wojewódzki wyda decyzję o zarejestrowaniu list, ich odrzuceniu, ewentualnie o wykreśleniu niektórych kandydatów.

W wyborach do Izby Poselskiej Parlamentu RC w województwie morawsko-śląskim będą startować wszystkie partie, które mają swoich posłów w dobiegającej końca kadencji: ČSSD, ANO 2011, KSCM,

KDU-ČSL, TOP 09 i ODS. Zwolennicy Tomia Okamury, którzy w poprzednich wyborach startowali z listy ugrupowania Úsvit přímé demokracie, obecnie kandydują pod szyldem Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD). Listy wyborcze zgłosili także m.in. Starostowie, Republikanie Miroslava Sládką, Czeska Partia Piracka, Partia Zielonych, Partia Praw Obywateli. Z nowych ugrupowań, które nie brały udziału w poprzednich wyborach, można wymienić Realistów, Blok Przeciwko Islamizacji, Dobry Wybór 2016. Większość ugrupowań wystawiła pełną, 36-osobową listę, najmniejsze podmioty mają tylko po kilku kandydatów. Ewentualnie jest ruch Radosne Czechy, na liście którego figuruje jedna osoba.

Liderem wyborów z ramienia ČSSD jest w naszym regionie minister spraw zagranicznych, Lubomír Zaorálek, drugie miejsce zajmuje prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel. Listę ANO otwiera hetman województwa morawsko-śląskiego, Ivo Vondrák, ODS – poseł Zbyněk Stanjura, KDU-ČSL – posłanka Pavla Golasowská, KSCM – poseł Leo Luzar, TOP 09 – poseł Herbert Pavera.

Partie mogą jeszcze do najbliższego poniedziałku uzupełniać listy, wycofywać kandydatów i zastępować ich innymi oraz zmieniać kolejność osób na liście. Z tego też powodu nie wszystkie ugrupowania opublikowały już na swych stronach internetowych pełne listy kandydatów.

(dc)

Surowsze kary dla piratów

Od niedawna w polskim kodeksie karnym, kodeksie wykroczeń oraz m.in. w prawie o ruchu drogowym obowiązują nowe regulacje wymierzone w skrajnie nieodpowiedzialnych kierowców. W myśl nowych przepisów pijany lub odurzony narkotykami sprawca śmiertelnego wypadku (lub powodującego ciężkie uszkodzenia ciała) pojedzie teraz do więzienia na co najmniej dwa lata, a kara nie będzie mogła zostać zawieszona. W kodeksie karnym pojawił się również nowy przepis

zastrzegający odpowiedzialność za niezatrzymanie się do kontroli drogowej. Kierowca, który zmusi policję do pościgu i nie zatrzyma się mimo sygnałów świetlnych i dźwiękowych, popełnia obecnie przestępstwo za grożone karą do pięciu lat więzienia. W takiej sytuacji sąd obligatoryjnie zakaże mu także prowadzenia pojazdów na okres od roku do lat piętnastu. Wcześniej nawet brawurowa ucieczka traktowana była jak wykroczenie, za które groziła jedynie grzywna lub areszt do 30 dni.

Nad Wisłą nie warto też kierować pojazdem bez odpowiednich dokumentów. Każdy, kto siądzie obecnie za kierownicą, choć stracił prawo jazdy – także decyzją administracyjną – musi się liczyć z karą dwóch lat więzienia.

Z kolei ktoś, kto złamie sądowy zakaz prowadzenia pojazdów, zostanie skazany nawet na pięć lat więzienia. Wcześniej kodeks przewidywał za to karę do trzech lat pozbawienia wolności.

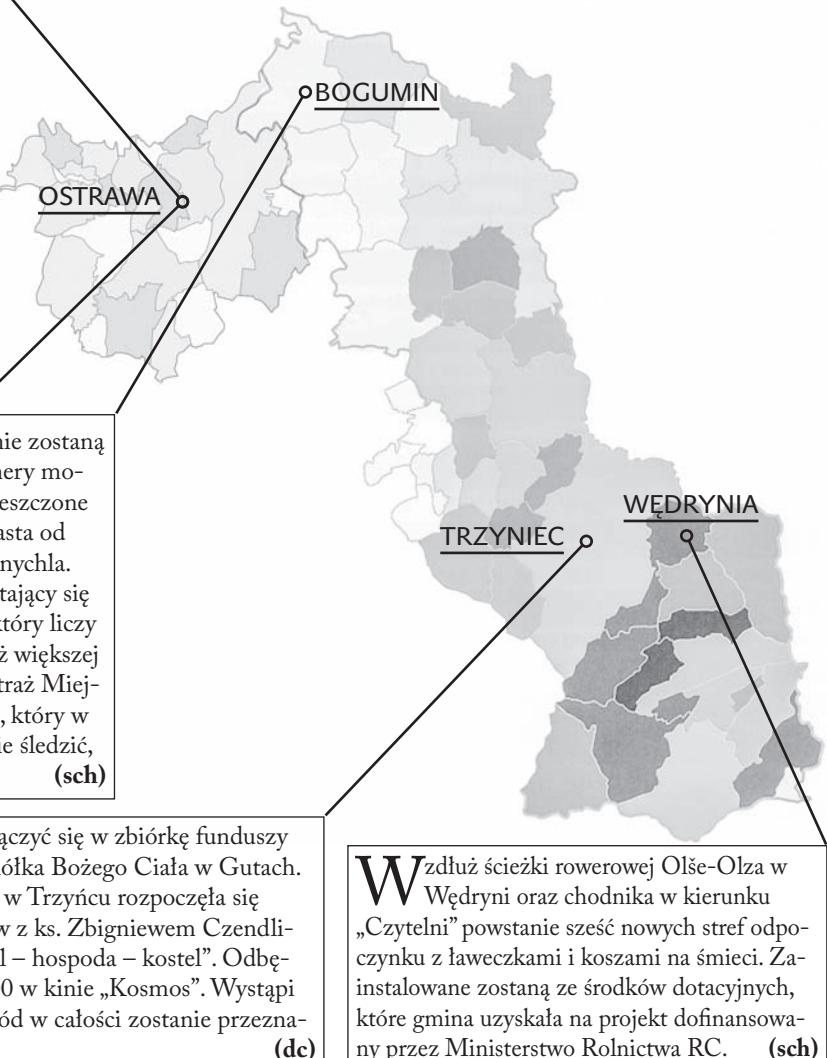
(wik)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

Po roku przygotowań na terenie kopalni „Hlubina” w Ostrawie powstał inkubator rzemieślniczy „Fajny warsztat”. Będzie służył majsterkowiczom, młodzieży szkolnej, ale też początkującym przedsiębiorcom. Na razie otwarto warsztaty ceramiczny, tekstylny oraz druku trójwymiarowego. W pierwszym półroczu przyszłego roku mają zostać uruchomione warsztaty stolarski oraz obróbki metali. Korzystanie z „Fajnego warsztatu” jest co prawda odpłatne, lecz dla majsterkowiczów i drobnych przedsiębiorców jest to tańsze rozwiązanie od wynajmu własnych lokal i kupna drogiego sprzętu.

Wkomendzie Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu odbyło się robocze spotkanie polskich pograniczników z przedstawicielami Dyrekcji Wojewódzkiej Policji z Ostrawy. W jego trakcie omówiono aktualną sytuację migracyjną na terenach służbowej odpowiedzialności obu jednostek (ze szczególnym uwzględnieniem przypadków przewozu nielegalnych migrantów w przestrzeniach ładunkowych samochodów ciężarowych). Poruszone zostały także sprawy dotyczące czesko-polskiej współpracy w najbliższym okresie.

(wik)

Do końca września w Boguminie zostaną zainstalowane trzy nowe kamery monitoringu miejskiego. Zostaną umieszczone bezpośrednio przy wjeździe do miasta od strony Zabłocia, Skrzecznia i Szonychla. Kosztowały 400 tys. koron. Rozrastający się bogumiński system monitoringu, który liczy obecnie 23 kamery, wymaga również większej obsługi personalnej. W tym celu Straż Miejska zatrudniła nowego pracownika, który w godzinach szczytu będzie dokładnie śledzić, co zapisyły poszczególne kamery.

(sch)

Caritas Trzyniec postanowił włączyć się w zbiórki funduszy na odbudowę spalonego kościoła Bożego Ciała w Gutach. We wtorek w Centrum Informacji w Trzyniecu rozpoczęła się przedsprzedaż biletów na talk show z ks. Zbigniewem Czendlikiem, współautorem książki „Postel – hospoda – kostel”. Odbędzie się on 7 września o godz. 18.00 w kinie „Kosmos”. Wystąpi także pieśniarz Pavel Helan. Dochód w całości zostanie przeznaczony na odbudowę kościoła.

(dc)

POGODA

GÓRY

dziś jutro

dzień: 19 do 23 °C
noc: 18 do 16 °C
wiatr: 1-2 m/s

dzień: 22 do 26 °C
noc: 18 do 16 °C
wiatr: 1-2 m/s

DOŁY

dziś jutro

dzień: 24 do 26 °C
noc: 18 do 16 °C
wiatr: 1-3 m/s

dzień: 27 do 30 °C
noc: 19 do 17 °C
wiatr: 1-3 m/s

Czekamy na Państwa

W czwartek sekretariat redakcji będzie czynny od godz. 9.00 do 15.00. Dziennikarka dyżurna, Małgorzata Bryl, będzie czekała na Państwa w redakcji w czwartek w godz. 9.30-12.00. Telefon 604 235 301, e-mail: bryl@glosludu.cz. Zapraszamy do redakcji. Można także dzwonić w każdej sprawie do Tomasza Wolff'a, redaktora naczelnego, tel. 775 700 892, e-mail: wolff@glosludu.cz.

Jabłonkowska Biblia w Teksasie

Jabłonkowskie Światowe Muzeum Biblii zaprezentowało się na początku sierpnia w teksaskim Houston na jednej z najbardziej znaczących imprez chrześcijańskich w Stanach Zjednoczonych – Międzynarodowym Spotkaniu Chrześcijańskich Menedżerów i Biznesmenów ASI Convention. Wzięło w nim udział ok. 4000 osób z całego świata.

Jabłonkowskie muzeum prezentowało się w samodzielnym stoisku, promując w ten sposób nie tylko własną działalność, ale także cały region i kraj. Tą drogą nawiązały kontakty z kilkoma amerykańskimi uniwersytetami, prywatnymi spółkami i wielu interesującymi ludźmi. Zaowocują one już niebawem w formie nowych eksponatów, spotkań z ciekawymi osobistościami oraz konkretnego wsparcia materialnego. Spośród nowych egzotycznych nabycików muzeum już teraz można wymienić dwie unikatowe Biblie dla kowbojów oraz Biblię znanego plemienia Indian, Cherokee.

W chwili obecnej Światowe Muzeum Biblii szukuje kolejne kampanie promocyjne w Polsce i na Słowacji. Dzięki relacjom związanym w Teksasie pojawiła się też możliwość zrealizowania wystawy objazdowej Biblii w Wielkiej Bry-

Jabłonkowskie muzeum Biblii prezentowało się w Teksasie.

tanii. Już teraz ruszają też przygotowania do kolejnej znamiennej akcji promocyjnej muzeum, regionu oraz Republiki Czeskiej w Orlandzie na Florydzie, gdzie w przeszłym roku

odbędzie się impreza o podobnych rozmiarach i podobnym charakterze jak sierpienne spotkanie w Houston.

(sch)

Porządkuję zgłoszcza

Dwa tygodnie po pożarze drewnianego kościołka w Gutach, trwa porządkowanie zgłoszcza. Na miejscu, gdzie jeszcze niedawno stał XVI-wieczny zabytek sakralny, fachowcy badają i dokumentują szczegóły dotyczące konstrukcji obiektu, rozmiary budulca oraz sposoby łączenia poszczególnych elementów stosowanych w przeszłości.

W sukurs poszło im również miasto Trzyniec, które zaraz po ugaszeniu pożaru zadeklarowało wszelkostronną pomoc. – W celu zmagazynowania belek udostępniliśmy biskupstwu budynek byłej remizy strażackiej, która wróciła w nasze ręce po przeprowadzone jednostki straży pożarnej do nowego obiektu – wyjaśniła burmistrz Trzynieca, Věra Palkovská.

Od tygodnia systematycznie puchnie konto zbiórki publicznej, która dzięki błyskawicznym działaniom miasta i województwa ruszyła już w ub. wtorek. Wczoraj ok. południa suma zebranych środków przekroczyła 630 tys. koron. Poszczę-

Fachowcy dokumentują to, co pozostało po zabytku.

góльne pozycje wynoszą od 1 korony do 150 tys. koron. – Spotykamy się z ogromnym zainteresowaniem zarówno ze strony pojedynczych osób, jak i firm czy nawet niektórych miast. Cenimy sobie tę solidarność i dziękujemy za wsparcie. Gucki kościółek był nie tylko najstarszym zabytkiem naszego miasta, ale także

perłą całego Śląska Cieszyńskiego – podkreśliła Palkovská.

Uzyskane środki zostaną wykorzystane na odnowę wnętrz oraz ich wyposażenie. Odbudowa kościoła w Gutach ma ruszyć w przyszłym roku i zakończyć się wiosną lub latem roku następnego.

(sch)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

DE GUSTIBUS NOT ES DISPUTANDUM?

Tym powiedzeniem się chyba Pan Profesor zasłaniał, na wstępie swojego artykułu „Zapłakana »gorolsko« niedziela”, pisząc o nadziei. Ale, że grzmiał z dużej rury, to mogły chyba przypomnieć o częściowym braku pamięci. Już Jura spod Grónia wciążał na scenę różnych partyjnych notabli, a jak mu się trafił jakiś wiceminister, to go wyściskał i dziękował, że raczył zaszczycić nasze święto. Zaś Hadam z Drugi Izby wymyślił pasowanie na „Honoro-wego Gorola”. Tutaj się ciśnie Wieszczka cytat „gdzieś ty niedźwiedziu siedział...”, że wtedy nie wspominał o „prawdziwych imprezach” i jak się mają zaproszeni goście zachowywać. A, że kontynuuje się to, co wprowadzili nasi Górolscy Hetmani, tylko bez zbytniej poufałości, ma być tym wielkim mankamentem?

Co zaś do występu „Gorola” i „Melodii” to trudno nie zauważyc, iż to były raptem trzy

wspólne pieśni oraz po trzy zaprezentowały każdy chór. Przykro, że został niezauważony występ świetnej wokalistki Beaty Kantor, która zaprezentowała premierowy utwór „Moja ziemia” kompozycji prof. Józefa Świdra do słów Władysława Młyńka, co było przypomnieniem 20. rocznicy jego śmierci. Program naszych zespołów „Z biegiem Olzy” nie można przyrównywać do tego z Vychodnej, bo u nas są znani i inny był cel jego prezentacji, a wypadł świetnie.

W sprawie występu ZPiT im. Stanisława Hadyny „Śląsk” to pragnę wspomnieć, że w 1966 r. na deskach sceny nie był baletol, a mokre deski zostały wysuszone tak, że polano je benzyną, którą zapalono. Również i fakt, że kosztowne stroje zostały zalane, przez deszcz przeciekającą namiotem, nie usprawiedliwia decyzji dyrektora Cierniaka? Wybrzydzanie nad prezentacją „Čarovnych Ostrohov” przypomina mi podobne zarzuty p. profesora, kiedy w 1988 r. występowali zespoły z Ameryki

Południowej, a że widzom się podobały, to już było poza Jego percepcją. Zasmuciły mnie niezmiernie słowa „jak pięść do nosa” oceniające występ „Hradistana”. Bo co jak co, ale każdy luter wie, że sciszenie emocji na koniec, jest wysaniem do Boga podziękowania, za dar przeżycia czegoś pięknego.

Reasumując, warto przypomnieć, że jak skończył się fach „sztelownika”, tak również Gorolski Święto nie jest tylko „dziwadłem”. Jest wzbożane o wiele dokonań sztuki rzemiosła tradycyjnego, pasterskich zwyczajów z możliwością bezpośredniego uczestnictwa w warsztatach na miejscu w Lasku Miejskim. Lecz tego Pan Profesor nie raczył zauważać, bo to już nie folklor lecz ludoznawstwo. Zaś całe trzydniowe Gorolski Święto, tą jedną wypowiedzią, zostało postawione pod pregierzem. Pozwolę sobie przeto cytować za Mistrem Aleksandrem Fredro „...nie uchodzi Panie Profesorze, nie uchodzi”.

Stanisław Gawlik

Wraca »Bez granic«

Nad Olzą po krótkiej przerwie powraca Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez Granic”, który w tym roku odbędzie się w terminie 3-8 października. Przedstawienia tradycyjnie zostaną zaprezentowane w Czeskim Cieszynie i Cieszynie.

27. edycji Festiwalu „Bez Granic” towarzyszyć będzie także koncert Jaromíra Nohavicy w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie 8 października o godz. 19.00. Nohavica to piosenkarz, poeta i legendarny bard, którego nikomu przedstawić

nie trzeba. Oprócz doskonale przyjętych utworów muzycznych, stworzył także teksty i muzykę do różnych inscenizacji teatralnych. Współpracował m.in. z Teatrem Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie, a także praskimi i ostrawskimi scenami.

Bilety na październikowy koncert Nohavicy w Cieszynie są już w sprzedaży. Rezerwacji można dokonać na stronie internetowej Teatru im. A. Mickiewicza lub dzwoniąc do kasy teatru.

(mb)

Historyczny pokaz mody

Ubiegły roczna edycja przeglądu mody.

Trzynieckie muzeum szukuje imprezę atrakcyjną przede wszystkim dla pań. W sobotę 26 sierpnia o godz. 14.30 w ogrodzie koło muzeum odbędzie się historyczny pokaz mody. W tym roku odbędzie się pod tytułem „Na srebrnym ekranie”. – Będziemy wspominały stare filmy, w których pojawia się moda – zapowiada Lenka Poncarowa z Muzeum Huty Trzynieckiej i Miasta Trzynieca. Do nabycia są ostatnie bilety na imprezę.

Oprócz historycznych strojów, pochodzących z magazynów atelier filmowych w Pradze-Barrandowie, można będzie obejrzeć także współczesną modę, między innymi luk-

susowe stroje kąpielowe i bieliznę oraz nową kolekcję sukni balowych. Gimnaci z Klubu Sportowego Huty Trzynieckiej urozmaicą popołudnie pokazami akrobacycznymi.

Do pokazu mody nawiązywał będzie program muzyczny w wykonaniu studentów Konserwatorium Jarosława Jeżka. W tym samym dniu odbędzie się wernisaż wystawy fotograficznej Maria Sikory. – Młodemu fotografowi z Trzynieca udało się przebić w świecie fotografii, jego zdjęcia publikowane są w renomowanych zagranicznych magazynach. Cieszymy się, że Mario Sikora będzie obecny na wernisażu – powiedziała Poncarowa.

(dc)

Zapłakana »gorolsko« niedziela

Ille dopłacamy do zdrowia? Wakacyjna nauka o Polsce

Działalność kulturalna PEKO – Tenczyńska, kiedy to w tym roku skupiła się na Tenczynku i Tenczynce. W dniach 12-14 sierpnia odbyły się warsztaty dla dzieci i młodzieży, organizowane w ramach projektu „Dzieci i młodzież w Tenczynku”. W dniach 19-21 sierpnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura w Tenczynku”. W dniach 26-28 sierpnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 2-4 września odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 9-11 września odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 16-18 września odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 23-25 września odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 30 września-1 października odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 6-8 października odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 13-15 października odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 20-22 października odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 27 października-1 listopada odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 3-5 listopada odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 10-12 listopada odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 17-19 listopada odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 24-26 listopada odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 31 listopada-2 grudnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 7-9 grudnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 14-16 grudnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 21-23 grudnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 28 grudnia-1 stycznia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 4-6 stycznia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 11-13 stycznia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 18-20 stycznia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 25 stycznia-2 lutego odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 1-3 lutego odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 8-10 lutego odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 15-17 lutego odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 22-24 lutego odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 29 lutego-1 marca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 5-7 marca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 12-14 marca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 19-21 marca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 26 marca-1 kwietnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 9-11 kwietnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 16-18 kwietnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 23-25 kwietnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 30 kwietnia-2 maja odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 7-9 maja odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 14-16 maja odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 21-23 maja odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 28 maja-1 czerwca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 4-6 czerwca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 11-13 czerwca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 18-20 czerwca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 25 czerwca-7 lipca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 12 lipca-14 lipca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 19 lipca-21 lipca odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 26 lipca-28 lipca odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 2-4 sierpnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 9-11 sierpnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 16-18 sierpnia odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 23-25 sierpnia odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 30 sierpnia-1 września odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 6-8 września odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 13-15 września odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 20-22 września odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 27 września-2 października odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”. W dniach 3-5 października odbyły się warsztaty dla seniorów, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla seniorów w Tenczynku”. W dniach 10-12 października odbyły się warsztaty dla dorosłych, organizowane w ramach projektu „Współczesna kultura dla dorosłych w Tenczynku”.

Karpaty mają wielki potencjał

We wtorek w Ustroniu odbyła się duża Międzynarodowa Wystawa Produktów Regionalnych. Na kilkudziesięciu stoiskach zaprezentowali się pod Równicą wytwórcy serów, miodów, win, soków owocowych, a także ceramiki artystycznej, haftów, wyrobów artystycznych i użytkowych z drewna, biżuterii czy zabawek. Celem imprezy był pokaz beskidzkiego rękodzielnictwa oraz promocja producentów posiadających certyfikat „Góralsko Swoboda”. Z regionalnym koordynatorem marki „Góralsko Swoboda”, Leszkiem Richterem z Jabłonkowa, rozmawialiśmy podczas trwania ustrońskiego przeglądu.

W sierpniu, w ciągu krótkiego czasu, Mikroregion „Góralsko Swoboda” promuje się już na drugiej dużej imprezie. Najpierw uczestniczyliśmy w „Góralskim Święcie”, teraz współorganizujemy wystawę w Ustroniu.

A za tydzień będziemy mieli jeszcze większą imprezę, czyli trzeci Zjazd Karpacki. Odbędzie się on od 23 do 27 sierpnia w gminie Istebna, a w jego trakcie wytwórcy zrzeszeni w „Góralskiej Swobodzie” będą się prezentowali w ośrodku wypoczynkowym „Szarotka” oraz w amfiteatrze „Pod skocznią”.

Co więcej, po zakończeniu Zjazdu Karpackiego, 9 września „Na pile” w Ostrawicy, odbędzie pierwsza impreza skierowana wyłącznie do certyfikowanych wytwórców z województwa morawsko-śląskiego. Przyjadą rękodzielnicy z całego województwa, w którym działa – o ile dobrze pamiętam – sześć marek regionalnych. Z kolei 24 września zapraszamy wszystkich do Cieszyna na Wzgórze Zamkowe, gdzie tradycyjne „będą trwały „Skarby z cieszyńskiej trawy”. Tam również nasza marka będzie mocno reprezentowana.

W Ustroniu na rynku gościć jednak pierwszy raz?

Jako współorganizatorzy imprezy tak. Oczywiście wystawców nie jest tutaj tyle, co na „Gorolu”, ale dzisiejsza impreza jest bardzo udana, a my, mówiąc językiem sportowym, wystawiliśmy tutaj silną ekipę.

Leszek Richter podczas warsztatów „Szikowne Goralski Rynce”, towarzyszących tegorocznemu „Góralskiemu Świętu”.

No właśnie, pod wrażeniem marki „Góralsko Swoboda” był m.in. Mikołaj Falkowski, prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. W rozmowie z „Głosem Ludu” przekonywał on, że wasze doświadczenia są unikalne, dlatego warto je przenieść na Wschód...

Faktycznie, w poniedziałek po „Góralskim Święcie” spotkaliśmy się na roboczo w Domu PZKO w Jabłonkowie, a w rozmowie uczestniczył

także przedstawiciel biznesmenów z Wilna. Prezes Falkowski zaproponował, by stworzyć projekt, który doprowadzi do prezentacji naszego pomysłu na przykład w Wilnie na Kaziukach tak, by litewscy Polacy mogli namacalnie przekonać się, czym jest marka „Góralsko Swoboda”. Kolejnym krokiem miałyby być jej prezentacje na Litwie czy Ukrainie, a także pomoc naszym rodakom na Wschodzie przy wdrażaniu podobnej regionalnej marki.

Zanim jednak zaprezentujecie się na Wschodzie, będziecie promować nasz zakątek Beskidów na III Jezździe Karpackim.

To impreza organizowana z dużym rozmachem, bo do Istebnej przyjadą reprezentanci wszystkich karpackich regionów. Jej główna część odbędzie się w Trójwsi Beskidzkiej, ale jedno wydarzenie zaplanowano także w Cieszynie. Będzie nim uroczyste otwarcie szlaku wołoskiego, które nastąpi w piątek, 25 sierpnia.

Z kolei w niedziele, 27 sierpnia, zaplanowano konferencję poświęconą karpackim regionom, na której zostaną m.in. przedstawione karpackie organizacje i ich dokonania. Prezes Jan Ryłko zaprezentuje wówczas PZKO, a ja będę mówił na temat marki „Góralsko Swoboda” i nie tylko.

Przypomnijmy także, że Polski Związek Kulturalno-Oświatowy jest jednym z organizatorów „Zjazdu Karpackiego”.

A „Góralsko Swoboda” to jeden z partnerów przedsięwzięcia, które uważam za bardzo cenną inicjatywę. Tak jak Alpy są wielkim magnesem dla turystów z Zachodu, tak Karpaty mogą pełnić podobną rolę w naszej części Europy. Mają bowiem bardzo wiele do zaoferowania, a jedną z takich rzeczy jest właśnie marka „Góralsko Swoboda” oraz imprezy takie jak dzisiejsza wystawa. Widzę więc wielką szansę przed Karpatami i mam nadzieję, że nadal będziemy konsekwentnie dążyć, by ją wykorzystać.

Na tej drodze macie już spore osiągnięcia, jaka jest więc tajemnica waszego sukcesu?

Powiem krótko. To pasja i ludzie. Oczywiście wszysko musi być po parte ciężką, systematyczną pracą. Ale musi być ona wykonywana z pasją i z sercem. Inaczej nie przyniesie spodziewanych efektów.

Rozmawiał:
WITOLD KOŻDON

Wszystko zaczęło się w Piotrowicach

W tym roku mija 98 lat od wybuchu I Powstania Śląskiego, które rozpoczęło się w nocy z 16 na 17 sierpnia 1919 roku. Z tej okazji Sekcja Historii Regionu ZG PZKO wraz z partnerami po raz pierwszy organizuje Rajd Kolarski Szlakiem Walk Powstańców I Powstania Śląskiego z Piotrowic. Z prezesem Sekcji Historii Regionu, Stanisławem Gawlikiem, rozmawialiśmy o szczegółach tego wydarzenia, które odbędzie się w najbliższą niedzielę, 20 sierpnia.

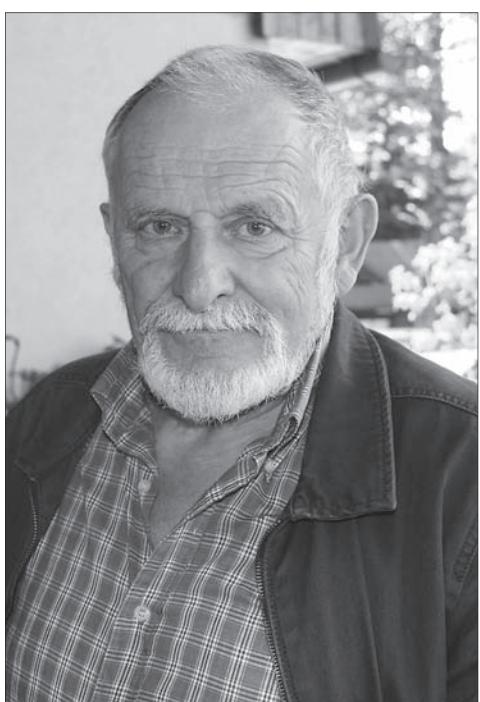
Rajd Kolarski Szlakiem Walk Powstańców I Powstania Śląskiego z Piotrowic jest organizowany w tym roku po raz pierwszy. Proszę powiedzieć, jakie cele mu przyświecają?

Rajd odbywa się rzeczywiście po raz pierwszy, ale Miejscowe Koło PZKO w Piotrowicach wraz z Sekcją Historii Regionu ZG PZKO już od przeszło pięciu lat upamiętniają wybuch I Powstania Śląskiego, które rozpoczęło się w Restauracji „Krótka” w Piotrowicach. Wcześniej organizowaliśmy konferencje, pikniki, imprezy, które odbywały się w domu PZKO i pobliskim ogrodzie. Niestety, w tym roku Restauracja „Krótka” została wyburzona, bo będzie budowany tam dom kultury. W związku z tym, że jest tam plac budowy, wymyśliśmy ten rajd. Wydarzenie organizujemy z MK PZKO w Piotrowicach, Towarzystwem Rowerowym „Olza” przy PTTS „Beskid Śląski” oraz TKK PTTK „Ondraszek” z Cieszyna. Zwróciliśmy się też do władz gmin Piotrowice, Godów i Zebrzydowice, żeby nas

wsparły w tej inicjatywie i wszyscy bardzo chętnie zgodzili się.

Przez jakie miejsca przejadą uczestnicy rajdu?

Przewidujemy udział ok. 80-100 uczestników, a trasa wyniesie 30 kilometrów. Rajd rozpocznie się o godz. 10.00 przy Urzędzie Gminy w Piotrowicach, następnie przejdziemy koło Restauracji „Krótka”, potem po-

Stanisław Gawlik

jedziemy przez granicę i dotrzemy do Gołkowic, następnie do Godowa, Skrzyszowa, Skrbieńska, Marklowic, zaś przewidywane zakończenie będzie miało miejsce w parku w Zebrzydowicach o godz. 15.00. Będziemy zwiedzać miejsca pochówku powstańców, gdzie zapalimy znicze. W Godowie nastąpi jedna przerwa, podczas której przypomnimy informacje o miejscowościach walkach. Na zakończenie przyjedziemy do Zebrzydowic, gdzie również na cmentarzu są pochowani powstańcy. Tam też żyjąca córka powstańca śląskiego opowie dzieje swojego ojca.

Za dwa lata przypadnie 100-lecie wybuchu I Powstania Śląskiego. Czy Sekcja Historii Regionu ZG PZKO zaplanowała już wydarzenia wpisujące się w ten okrągły jubileusz?

Podczas tegorocznych rozmów z władzami gmin Godów, Zebrzydowice i Piotrowice postawiliśmy sobie konkretne cele. W przyszłym roku napiszemy wspólny projekt, który obejmie umieszczenie na ścianie nowego Domu Kultury w Piotrowicach pamiątkowej tablicy w czterech wersjach językowych (polskiej, czeskiej, angielskiej i niemieckiej) oraz stworzenie tam infokiosku, gdzie zainteresowani mogliby pogłębić wiedzę na temat I Powstania Śląskiego. Analogiczne kioski powinny powstać także przy urzędach w Godowie i Zebrzydowicach. Według planów wszysko powinno być gotowe w 2019 roku, mamy bowiem potwierdzenie, że do

NASZ PATRONAT
GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej
tego czasu zostanie ukończona budowa nowego domu kultury w Piotrowicach. Uroczyste odsłonięcie tablicy nastąpiłoby właśnie w ramach 100-lecia wybuchu I Powstania Śląskiego.

Jak pan ocenia znaczenie I Powstania Śląskiego?

Zgłębiałem tę tematykę dzięki dyrektorowi Księźnic Cieszyńskiej, Krzysztofowi Szelongowi, który pisał o tym pracę magisterską. Wkrótce zainteresowałem się tym tematem. Muszę powiedzieć, że trzeba podziwić tych ludzi, powstańców śląskich, bo byli zdeterminowani z powodu prześladowania przez Prusaków, którzy ich więzili, męczyli, zmuszali do ucieczki z Górnego Śląska. Ponadto zdecydowali się na samotną walkę w związku z tym, że ówczesna sytuacja polityczna nie była jasna. Powstańcy śląscy musieli podjąć deserricki krok samodzielnego powstania bez zgody władz nadzorujących. Świadczy to o bardzo silnej presji. Ci młodzi ludzie postanowili wziąć odpowiedzialność na siebie, zerwać się i walczyć. O tym powinniśmy dziś pamiętać.

Rozmawiała: MAŁGORZATA BRYL

Ostra Bramą na polskich paszportach?

Z okazji zbliżającej się rocznicy odzyskania niepodległości Polski, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP zaprosiło Polaków do wspólnego zaprojektowania nowego paszportu. Ekspertii zaproponowali 13 motywów przedstawiających postacie i miejsca ważne dla polskiej historii. Jedną z propozycji jest wizerunek Ostrej Bramy w Wilnie. Litwa jest oburzona pomysłem, by na jednej ze stron nowego paszportu widniał wizerunek Ostrej Bramy. – Kaplica znajduje się na terytorium Litwy i to na jej dokumentach może widnieć jej obraz – wyjaśniają litewskie władze.

– Jeżeli Polska chce godnie uhniorować swoją historię lub w jakiś sposób upamiętnić to w oficjalnych dokumentach, należy przedstawić wizerunek swojego państwa. Ale jeżeli próbują to robić wizerunkiem innego państwa, to powstaje od razu wiele pytań. To nie jest normalne, że korzysta się z wizerunków miejsc innych państw, tym bardziej, że w naszej historii były różne okresy. Jeżeli chodzi o Wilno, los ziemi wileńskiej, sprawą jest jeszcze bardziej delikatna. Te okoliczności powinny być uwzględnione. Myślę, że takie zamiary są niezgodne z przyjaznymi relacjami sąsiedzkimi i są nie do przyjęcia – powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” minister spraw zagranicznych Litwy, Linas Linkevičius.

Litewskie MSZ wezwalo do siebie zastępcę polskiego ambasadora w Wilnie (nowej ambasadorki Urszuli Doroszewskiej nie ma jeszcze na Litwie) w sprawie projektu umieszczenia motywu z wileńską Ostrą Bramą w nowym polskim paszporcie.

– W tej sprawie wysłaliśmy za-

pytanie do polskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Na razie nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi. Wśród stałych motywów, jakie znajdują się na paszporcie, jest między innymi Cmentarz Orląt Lwowskich. Ukraina także wyraziła niezadowolenie z pomysłu umieszczenia w dokumencie zdjęć Lwowa – zaznaczył Linas Linkevičius.

Tymczasem profesor Mieczysław Ryba, politolog z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że tak ostra reakcja ze strony władz litewskich bardzo go dziwi.

– Ostra Bramą, po Częstochowie, jest kluczowym symbolem polskości. Oczywiście, nie tylko w aspekcie religijnym, ale i kulturowym. Tej tradycji Polski nie da się wyraźać. Kresowość należy do naszej kultury. Myślę, że wizerunek wileńskiej Ostrej Bramy na polskich paszportach jest element pozytywny. Trudno jest znaleźć coś negatywnego w tej sprawie. Wydaje mi się, że wśród czynników litewskich dominuje taki ciągły niepokój,

że ich historia związana jest z Polską, a litewska współczesna, która jest obecnie propagowana, zniknie lub nie wytrzyma konfrontacji z polskością. Ostra Bramą i Wilno to są znaki obecności I Rzeczypospolitej, tej kultury i tradycji, i albo to się widzi i rozumie, albo nie, a jeśli się nie rozumie, to co zrobić – stwierdził profesor Ryba.

MSWiA chce zmienić szatę graficzną polskiego paszportu. Na 100-lecie niepodległości Polski wybrano 13 jej postaci i symboli, między innymi Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego i Order Virtuti Militari. Wśród propozycji jest też Ostra Bramą w Wilnie. Pierwszy raz w historii każdy Polak będzie mógł zdecydować, który motyw graficzny znajdzie się w książeczce paszportowej. Każdy będzie mógł zagłosować na najważniejszą, jego zdaniem, postać, wydarzenie, miejsce lub symbol związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości w 1918 roku.

Do współpracy przy projekcie nowego polskiego paszportu MSWiA zaprosiło historyków, grafików i

Zdaniem prof. Mieczysława Ryby, Ostra Brama jest kluczowym symbolem polskości.

przedstawicieli służb, którzy na co dzień mają do czynienia z weryfikacją autentyczności dokumentów. Historycy zaproponowali blisko 100 motywów. Wybór był trudny, gdyż książeczka paszportowa posiada jedynie 19 stron do zaprojektowania. Zespół

ekspertów stworzył listę 26 motywów graficznych. Jest na niej 13 motywów, które zostaną umieszczone na stronach wizowych dokumentu paszportowego i 13 propozycji, na które można głosować.

„Kurier Wileński”/Litwa

CZWARTEK 17 sierpnia

6.05 Cisza nad rozlewiskiem (s.) **7.00** Studio Wschód **7.35** Załoga Eko - skarby polskiej przyrody **8.00** Pytanie na śniadanie **8.50** Panorama **8.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **10.55** Krótka historia. Powstania Śląskie **11.05** Polonia **24** **11.25** Halo Polonia **12.05** Przez granice. Rychlebskie Góry **12.35** Wiadomości **12.50** Barwy szczęścia (s.) **13.25** Siostry. Muzyka i gwiazdy **14.20** Mała Moskwa (s.) **15.10** Uczymy rozumieć świat. Azymut. Rzym **15.25** Wiadomości **15.40** Wilnoteka **15.55** BarON24. Czuł duch **16.30** Podróż za jeden uśmiech. Królowa autostopu **17.00** Borówka skrzat wyrusza w świat **17.20** Krótka historia. Bitwa nad Niemnem **17.30** Teleexpress **17.55** Z Andruszem po Galicji. Jedlicze **18.25** Racja stanu **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Magazyn z Ameryki **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.45** Komisarz Alex 8 (s.) **21.45** Polonia **24** **22.05** Halo Polonia **22.50** 27. Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie – „Szalom na Szerokiej” **23.45** Lecz duszy zabić nam nie możecie.

PIĄTEK 18 sierpnia

6.05 Cisza nad rozlewiskiem (s.) **6.55** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **7.30** Domisie (dla dzieci) **8.00** Pytanie na śniadanie **8.50** Panorama

ma 8.55 Pytanie na śniadanie **10.55** Krótka historia. Bitwa nad Niemnem **11.05** Polonia **24** **11.25** Halo Polonia **12.05** Szlakiem Kolberga. Gaba Kulka **12.35** Wiadomości **12.50** Pokój **107**. Siła ssania **13.25** Siostry. Rodzicielski zakaz **14.20** Komisarz Alex 8 (s.) **15.10** Pod Tatrami. Kulturalny Plac **15.25** Wiadomości **15.40** 27. Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie – „Szalom na Szerokiej” **16.30** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **16.45** Baw się słowami. Co lubisz robić? **16.55** Domisie (dla dzieci) **17.20** Krótka historia. Jeńcy sowieccy 1920 **17.30** Teleexpress **17.55** Polski grill **18.25** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **18.55** Pokój **107**. Siła ssania **19.25** Flesz historii **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.45** Wiedźmin. Mniejsze zło (s.) **21.45** Polonia **24** **22.05** Halo Polonia **22.45** Wieczór Mistrzów. Wieczór wspomnień - Janasz Kofta **23.45** Dzika Polska. Dokąd zmierzysz, zmierzaczku.

SOBOTA 19 sierpnia

6.05 Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **8.50** Panorama **8.55** Pytanie na śniadanie **10.00** 45. KFPP Opole 2008 - recital zespołu Bajm **10.50** Polonia **24** **11.10** Halo Polonia **11.45** Z Andruszem po Galicji. Jedlicze **12.15** Ojciec Mateusz 13 (s.) **13.10** Wiedźmin. Mniejsze zło **14.05** Kabaretowe hity 2014 **14.55** Okrasa łamie przepisy. Steki w kowbojskim stylu **15.20** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **15.30** Błękitne wakacje (s.) **16.00** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Teleexpress **17.55** Siostry (s.) **18.50** Jubileusz „Nocy i dni” w TVP Seriale **19.40** Dobranocka **20.00** Wia-

domości, sport, pogoda **20.45** Noce i dnie. A potem nastąpi noc **21.55** Po własnym pogrzebie **23.25** 45. KFPP Opole 2008 - recital zespołu Bajm.

NIEDZIELA 20 sierpnia

6.15 Królowa Bona (s.) **7.25** Saga rodów. Ród Kłosowskich **7.50** Tu się wszystko zaczęło **8.20** Magazyn z Ameryki **8.40** Polska z Miodkiem. Lututów, Osjaków **8.45** Baśnie i bajki polskie. Dwanaście miesięcy **9.00** Teleranek **9.30** Ziarno. Być dobrym jak chleb **10.00** Transmisja mszy świętej plenerowej z sanktuarium Matki Bożej Piekarz w Piekarach Śląskich **12.35** Magiczne drzewo. Drewniany pies **13.40** Festiwal Kultury Kresowej 2017 **14.40** Królowa Bona **15.45** Herbatka z kabaretem **16.20** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **16.30** Rodzinka.pl (s.) **17.25** Polska z Miodkiem. Lututów, Osjaków **17.30** Teleexpress **17.55** Siostry. Cygańska córka **18.50** Oczy w oczu. Emilia Kamiński **19.25** Baw się słowami. Pory roku **19.40** Dobranocka **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.45** Wiedźmy. Jak struś z psem **21.40** Nic śmiejsnego **23.20** Herbatka z kabaretem **23.55** Zakochaj się w Polsce. Twierdza Modlin.

PONIEDZIAŁEK 21 sierpnia

6.15 Polski grill **6.50** Nad Niemnem **7.20** Moliki książkowe. Autowypot **7.30** Superkole ABC **8.00** Pytanie na śniadanie **8.50** Panorama **8.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **11.00** Kulturalni PL **12.25** Racja stanu **12.25** Krótka historia. Jeńcy sowieccy 1920 **12.35** Lecz duszy zabić nam nie możecie. **12.50** Barwy szczęścia (s.) **13.25** Wiedźmin. Mniejsze zło (s.) **14.20** Oczy w

oczy. Emilian Kamiński **14.50** Koło historii. Dary cioci Unry **15.25** Wiadomości **15.40** Nożem i widelcem. Duńska wołowina z warzywami, knedle ze śliwkami **15.55** BarON24. Hot-dog **16.30** Podróż za jeden uśmiech. Polowanie na kapelusz **17.00** Mój zwierzyńiec **17.20** Krótka historia. Operacja „Dunaj” **17.30** Teleexpress **17.55** Ukryste skarby. Zjawiskowa kopatnia rózowej soli i lecznicze wody z głębin ziemi **18.20** Podróże z historią. Burzliwe dzieje Kresów **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Nad Niemnem **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.45** Przeprowadzki. Sejf 1 **21.45** Polonia **24** **22.05** Halo Polonia **22.45** 18. Przegląd Piosenki Aktorskiej „Sukienki Miry” - piosenki Miry Zimińskiej **23.45** Dzika Polska. Uroczyk blokowisko - reportaż.

ŚRODA 23 sierpnia

6.05 21. Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów - Ciechocinek 2017 **7.05** Dla Boga i ludzi **7.30** Petersburski Music Show **8.00** Pytanie na śniadanie **8.50** Panorama **8.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **11.05** Polonia **24** **11.25** Halo Polonia **12.05** Błękitne wakacje **12.25** Krótka historia. Włodzimierz Lenin **12.35** Wiadomości **12.50** Barwy szczęścia (s.) **13.25** Przeprowadzki. Sejf 1. Pułku Szwoleżerów **14.30** Jubileusz „Nocy i dni” w TVP Seriale **15.25** Wiadomości **15.40** Nasze Beskidy **15.50** Powstanie Warszawskie dzień po dniu **15.55** BarON24. Uzdrowiciel **16.30** Wakacje z duchami. Na zamku straszy **17.00** Margolcia i Miś zapraszają dziś **17.20** Krótka historia. Plan Marshalla **17.30** Teleexpress **17.55** Przez granice. Góry Izerskie **18.25** Studio Wschód **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Wilnoteka **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.45** Mała Moskwa **21.45** Polonia **24** **22.05** Halo Polonia **22.45** 21. Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów - Ciechocinek 2017 **23.45** Dzika Polska. Wyjście smoka **0.15** BarON24. Uzdrowiciel.

CZWARTEK 17 sierpnia**TVC 1**

6.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.55** Karetka (s.) **10.55** Karetka (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **13.20** Latający Czestmir (s.) **14.10** W gazecie podano (film) **14.30** Morderstwo w hotelu Excelsior (film) **16.00** Napisała: Morderstwo (s.) **16.50** AZ kwiz **17.15** Talk-show Jana Krausa **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiada (s.) **20.55** Szpital na peryferiach (s.) **21.55** Taggart (s.) **23.40** Kryminolog (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Potomkowie gwiazd **9.00** Film o filmie **9.15** Strony rodzinne czyli Dokąd prowadzi nasza droga **10.10** Najważniejsze operacje II wojny światowej **11.10** Niezwykłe kobiety **12.05** Osadne **13.05** Historie ciekawych przyrodników **13.30** Tajemnice Wenus z Věstonic **14.20** Koniec nazistowskiego korsarza **15.15** Podróż do Indii **16.10** Zapomniane wyprawy **16.35** Śladami wampiryzmu **17.35** Pociąg kontenerowy **18.25** Na wierzchołki gór z Vladimírem Čechem **18.45** Wieczorynka **18.55** Miejska dżungla **19.20** Znikające strony rodzinne **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Dzikie Chiny **21.00** Świat z lotu ptaka **21.55** Miłość, towarzyszu! (film) **23.35** Podróż po ekwadorskim Manabi **0.00** Siostra Jackie (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Anatomia prawdy (s.) **9.50** Policja kryminalna Andēl (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Dwóch i pół (s.) **12.55** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** Agenci NCIS (s.) **16.57** Południowe wiadomości **17.35** Helena (s.) **18.15** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Młode wino II (film) **22.10** Seks w wielkim mieście II (film) **1.05** Dr House (s.).

PRIMA
6.10 Ninjago (s. anim.) **6.40** Psi patrol (s. anim.) **7.25** Wilk i zajęc (s. anim.) **7.55** M.A.S.H. (s.) **8.35** Siska (s.) **9.50** Dokądkolwiek się udasz (film) **11.55** Południowe wiadomości **12.05** Siska (s.) **13.20** Powrót komisarza Rexa (s.) **15.30** Policja Hamburg (s.) **16.25** Południowe wiadomości **16.45** Rizzoli & Isles (s.) **17.40** Jak zbudować marzenie **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.55** Top Star **20.15** Winiarze (s.) **21.35** Czechy i Słowacja mają talent **0.45** M.A.S.H. (s.).

SOBOTA 19 sierpnia**TVC 1**

6.00 Bananowe rybki **6.30** Śladami gwiazd **7.00** Bajka **8.05** Kamera w podróży na wsi **8.35** Ojciec Brown (s.) **9.20** Bez kobiety i tabaki (s.) **11.05** Wszystko-party **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **13.50** Kiedy zostanę królową (bajka) **14.35** Szkoła ojców (film) **16.15** Komicy na piątkę **17.15** Rubin ma krwawy kolor (film) **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Jiřina Bohdalová **21.25** Piękna Angelika (film) **23.10** Morderstwa według Agathy Christie (s.) **0.45** Jak się powodzi, sąsiedzie?

TVC 2

6.00 Teleranek **6.05** Atlas zwierząt **6.30** Babar i przygody Badou (s. anim.) **6.55** Rycerz Rdzawek (s. anim.) **7.05** Show Garfielda **7.20** Nowości z natury **7.30** Studio Kolega **9.00** Nasza wieś **9.30** Magazyn muzyczny **9.55** Wielka ucieczka **10.45** Lotnicze katastrofy **11.35** Pociąg kontenerowy **12.20** Tajemnice kolej **12.45** Amazonia **13.15** Niezwykłe kobiety **14.05** Magia Afryki **14.30** Trzej muszkieterowie (film) **16.10** Dusze w morzu **17.05** Kamera w podróży **18.00** Cudowna planeta **18.45** Wieczorynka **18.55** Sąsiedzi **19.20** Podróż po ekwadorskim Manabi **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kon-Tiki (film) **22.00** Zabójcy bażantów (film) **0.00** W imię ojczyzny.

NOVA

6.10 Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) **6.40** Marvel Avengers: Zjednoczeni (s. anim.) **7.05** Miles z przeszłości (s. anim.) **7.25** Król złodziej (bajka) **8.40** Rycerz pierwszej damy (film) **10.30** Posejdon (film) **12.15** Dzwoń do TV Nova **12.55** Talizman (film) **14.50** Mamuśka (film) **17.15** Jestem numerem cztery (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Avengers (film) **23.05** Bez hamulców (film) **0.50** Ninja: Cień łzy (film).

PROGRAM TV**PRIMA**

6.05 Ninjago (s. anim.) **6.35** Psi patrol (s. anim.) **6.55** M.A.S.H. (s.) **7.30** Salon samochodowy **8.45** Wakacje (s.) **10.45** Winiarze (s.) **12.10** Czechy i Słowacja mają talent **14.35** Burzliwe lato II (film) **16.35** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.55** Wiadomości **20.15** 2012 (film) **23.35** Krew odkupienia (film) **1.35** Szkołna jatka (film).

NIEDZIELA 20 sierpnia**TVC 1**

6.00 Ciekawostki z regionów **6.30** Szkoła ojców (film) **8.10** Ratownicy **9.05** Uśmiechy V. Voski **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.25** Obiektyw **10.55** Życie na zamku (s.) **11.50** Program rozrywkowy **13.00** Wiadomości **13.05** O królewiczu Gamoniu (bajka) **14.05** Bajka o rozbójnikach (bajka) **14.50** Historie gwiazd **15.40** Ale wesele, wujku (film) **16.35** Świadek (film) **17.30** Śmierć i Pani Błogosławiona (film) **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** GEN - Galeria elity narodu **20.15** Żandarmskie humoreski (s.) **21.30** Zbuntowani (film) **23.25** Schimanski (s.).

TVC 2

6.00 Teleranek **6.05** Atlas zwierząt **6.30** Babar i przygody Badou (s. anim.) **6.55** Rycerz Rdzawek (s. anim.) **7.05** Show Garfielda **7.20** Nowości z natury **7.30** Studio Kolega **9.00** Czechosłowacki tygodnik filmowy **9.15** Poszukiwania czasu utraconego **9.35** Lotniskowiec Enterprise **10.30** Dziwy świata **11.15** Strony rodzinne czyli Dokąd prowadzi nasza droga **12.10** Krajobraz **12.40** Słowo na niedzielę **12.45** Magazyn religijny **13.10** Cudowne źródła **13.35** Klasztory **14.10** Królestwo natury **14.35** Podróż po Bora Bora **15.05** Ze smakoszem w podróży **15.45** Świat z lotu ptaka **16.40** Gospodynies i bohaterki **17.40** Królestwo Mustang **18.45** Wieczorynka **18.55** Zapomniane wyprawy **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Prawo do życia, prawo do śmierci (film) **22.00** Silkwood (film) **0.10** Małe białe kłamstwo.

NOVA

6.25 Marvel Avengers: Zjednoczeni (s. anim.) **6.55** Miles z przeszłości (s. anim.) **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.50** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **8.10** Nowe szaty cesarza (bajka) **9.25** Atomowy amant (film) **11.30** Goście (s.) **13.50** Sprawa martwych kolegów (film) **15.40** Młode wino II (film) **17.35** Przyjaciel na niepogodę II (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja kryminalna Andēl (s.) **22.55** Letni wywiad **23.35** Uciec, ale dokąd? (film).

PRIMA

6.25 Ninjago (s. anim.) **6.55** Psi patrol (s. anim.) **7.20** M.A.S.H. (s.) **7.50** Największe bitwy czołgowe **8.50** Jankes i Dama (film) **10.50** Poradnik domowy **11.40** Poradnik Ládi Hruški **12.20** 2012 (film) **15.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Pohlreich griluje **18.55** Wiadomości **20.15** Słońce, siano, erotyka (film) **22.00** Anatomia zemsty (film) **0.10** Komplikacje (s.).

PONIEDZIAŁEK 21 sierpnia**TVC 1**

6.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Opowiadanie filmowe **10.00** Szpital na peryferiach (s.) **11.05** Opowiada (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **13.20** Bez pracy nie ma kołaczy (bajka) **13.50** Śmierć czarnego króla (film) **15.40** Napisała: Morderstwo (s.) **16.25** Podróżomania **16.55** AZ kwiz **17.25** Wszystko-party **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiada (s.) **20.55** Szpital na peryferiach (s.) **22.55** Kryminolog (s.) **23.55** Ojciec Brown (s.).

jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Pod jednym dachem (film) **22.00** Karetka (s.) **23.00** Śmierć czarnego króla (film).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Potomkowie gwiazd **9.00** Kamera w podróży **9.55** Vinitiorum Moravicum **10.20** Zapomniane wyprawy **10.45** Czechosłowacki tygodnik filmowy **10.55** Lotnicze katastrofy **11.45** Na wierzchołki gór z Vladimírem Čechem **12.10** Karol Absolon **13.10** Utrata pamięci **14.10** Najważniejsze operacje II wojny światowej **15.10** Telewizja w sierpniu 1968 **16.20** Pocałunek Alexandra Dubčeka **17.15** Podróż do Wiednia **18.15** Podróżomania **18.45** Wieczorynka **18.55** Cudowne źródła **19.20** Klasztory **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Inwazja 1968. Rosyjskie spojrzenie **21.05** Ukryte zbrodnie 1968 roku **22.05** Wyższa zasada (film) **23.55** Prawo do życia, prawo do śmierci (film).

NOVA

6.05 Ninjago (s. anim.) **6.35** Psi patrol (s. anim.) **7.15** Wilk i zajęc (s. anim.) **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.40** Siska (s.) **9.55** Miłość w winie (film) **12.00** Południowe wiadomości **12.10** Siska (s.) **13.25** Powrót komisarza Rexa (s.) **15.35** Policja Hamburg (s.) **16.35** Południowe wiadomości **16.50** Rizzoli & Isles (s.) **17.50** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.55** Top Star **20.15** Ostry kurczak (s.) **21.35** Top Star magazyn **22.50** Zsybą (s.) **0.15** M.A.S.H. (s.).

SRODA 23 sierpnia**TVC 1**

6.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **10.00** Szpital na peryferiach (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **13.20** Chomik w koszuli nocnej (s.) **14.10** 13. komnata Marty Kubiszej **14.35** Pr. rozrywkowy **15.40** Napisała: Morderstwo (s.) **16.25** Podróżomania **16.55** AZ kwiz **17.25** Wszystko-party **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Karetka (s.) **22.00** Columbo (s.) **23.15** Profil zbrodni (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Potomkowie gwiazd **9.00** Królestwo Mustang **9.50** Downton Abbey (s.) **11.50** Gospodynies i bohaterki **12.50** Nasza wieś **13.20** Pr. muzyczny **13.45** Znikające strony rodzinne **14.05** Ze smakoszem w podróży **14.45** Afgańska Szangria-La **15.35** Siedząc na dwóch stolach **16.35** Piąty obwód **17.35** Dzikie Chiny **18.25** GEN **18.45** Wieczorynka **18.55** Podróżomania **19.25** Na ratunek życia **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Strony rodzinne czyli Dokąd prowadzi nasza droga **22.00** Zakochała się

ŻYCZENIA

Dnia 17. 8. obchodzi zacny jubileusz – 80. urodziny

pani BRONISŁAWA SCHIMKOWA
z Czeskiego Cieszyna

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i pogodnych dni życzą córki Barbara i Krystyna z rodzinami.

GL-487

Szczęścia, zdrowia, pomysły do najpóźniejszej starości, błogosławieństwa Bożego i wszystkiego najlepszego.

W tych dniach obchodzili swój piękny jubileusz życiowy

państwo IRENA i ZDZISŁAW PITALOWIE

z Karwiny

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wiele radości i pogody ducha składają najbliżsi.

RK-099

NEKROLOGI

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że dnia 14. 8. 2017 zmarła w wieku 86 lat

śp. HELENA CHLEBIKze Stonawy,
ostatnio zamieszkała
w Czeskim Cieszynie-Stanisłowicach

Msza święta w intencji Zmarłej zostanie odprawiona dnia 17. 8. 2017 o godz. 12.00 w kościele św. Marii Magdaleny w Stonawie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejscowy cmentarz.

Żegnamy Cię Mamo, Teściowo, Siostry, Babci i Prababciu.

GL-504

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Po strniści bos (17, 18, godz. 19.00);**HAWIERZÓW – Kino Letnie:** Bodyguard Zawodowiec (17, 18, godz. 21.00);**KARWINA – Central:** Po strniści bos (17, 18, godz. 17.30, 20.00);**KARWINA – Kinoskop:** Po strniści bos (17, 18, godz. 17.30); Bodyguard Zawodowiec (17, 18, godz. 20.00);**JABŁONKI:** Creed (18, godz. 20.30);**CZ. CIESZYN – Central:** Po strniści bos (17, 18, godz. 17.30); Bodyguard Zawodowiec (17, 18, godz. 20.00);**CZ. CIESZYN – Kino Letnie:** Szybcy i wsciekli 8 (18, godz. 20.45);**CIESZYN – Piast:** Kapitan Majtas. Pierwszy wielki film (17, godz. 15.00); Valerian i Miasto Tysiąca Planet (17, godz. 16.45, 19.15);

Mała i wielka stopa (18, godz. 14.00); Bodyguard Zawodowiec (18, godz. 15.45, 20.00); Volta (18, godz. 18.00); Zombie express (18, godz. 22.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regional-

ne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.20.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

GODULAN-ROPICA – Próba chóru odbędzie się 17. 8. o godz. 17.30 w sali PZKO w Trzycieżu.**CHÓR „LIRA” Z DARKOWA** – Zaprasza wszystkich chętnych na pierwszą powakacyjną próbę, która odbędzie się we wtorek 22. 8. od godz. 17.45 w świetlicy Koła PZKO w Darkowie. Uwaga! Pierwszy występ czeka nas już w sobotę 9. 9.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Mosty k. Jabłonkowa 111: do 31. 8. wystawa poplenerowa SAP-u. Czynna: po, wt: godz. 10.00-17.00, czt, pt: godz. 10.00-17.00.**CZ. CIESZYN, Galeria Most, Główna 1a:** do 30. 8. wystawa Brzetysławy Budnik pt. „Emalie, akryl, techniki tekstylne, malowanie ogniem”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-17.00, so: godz. 8.00-12.00.**GOTiC, MOSTY k. JABŁON-****KOWA, Drzewionka Na Fojstwiu:** do 31. 8. wystawa Martiny Bilkowej i Kateriny Valkowej pt. „Dla radości i przyjemności”. Czynna: po-pt w godz. 8.00-16.00, so: godz. 8.30-14.30, nie: godz. 8.30-12.30.**KAWIARNIA i CZYTELΝIA „AVION”, Główna 1, Cz. Cieszyn:** do 31. 8. wystawa obrazów Blanki Suszki-Szczuki pt. „Akryle”. Czynna w godz. otwarcia kawiarni.**TRZYNIEC, GALERIA MIASTA, DOM KULTURY „Trisia”, Rynek Wolności 526:** do 31. 8. wystawa pt. „Kręgi sztuki”. Czynna: wt-pt: godz. 10.00-17.00; so i nie: godz. 14.00-17.00.**▲ BIBLIOTEKA MIEJSKA, Lidicka 541:** do 25. 8. wystawa pt. „Resuscytacja i amputacja”. Czynna: wt-pt: godz. 10.00-17.00; so i nie: godz. 14.00-17.00.**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Hawierzowie, Pavlovova 583/2:** do 29. 9. wystawa pt. „Skamieniałe ślady”; stała ekspozycja pt. „Zanim powstało miasto”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 24. 9. wystawa pt. „Słodka pokusa”; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10/8:** do 31. 8. wystawa pt. „O założeniu Frysztatu”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Orlowej-Lutyni, Masaryka 958:** do 3. 9. wystawa pt. „Replika odzieży z czasów pierwszej republiki”; stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.**▲ SALA WYSTAW w Pietwałdzie, K Muzeu 89:** do 15. 10. wystawa pt. „Wraz z przyrodą – Pszczoły”; stała ekspozycja pt. „Zaczarowany świat tramwajów”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennica 46, Cieszyn: do 31. 10. wystawa pt. „Dziedzictwo Reformacji. Książki protestanckie w zbiorach Książnicy Cieszyńskiej”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-18.00, so: w godz. 9.00-15.00.**MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn:** do 22. 8. wystawa Tomasza Kipki pt. „Litera/Znak”. Czynna: wt-pt: godz. 10.00-16.00; so i nie: godz. 14.00-18.00.**MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. Regera 6, Cieszyn:** do 30. 9. wystawa pt. „Stroje ludowe Ślą-

ska Cieszyńskiego i te dawne, i te bardziej współczesne”. Czynna: wt, czt, so, nie: wejście na ekspozycję o godz. 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 i 14.00; śr, pt: wejście na ekspozycję o godz. 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 i 16.00.

▲ SALA RZYMSKA: do 17. 9. wystawa pt. „Kościół Łaski i ich historia”. Czynna: wt, czt, so, nie: wejście na ekspozycję o godz. 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 i 14.00; śr, pt: wejście na ekspozycję o godz. 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 i 16.00.KALKULATOR PALIWOWY
Ceny paliw na stacjach
z dnia 16. 8. 2017

Bielsko-Biała, CH Auchan

	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,166
EUR	4,250	4,300
USD	3,640	3,690

ZAMEK CIESZYN, Zamkowa 3abc, Cieszyn: do 22. 10. wystawa pt. „Dizajn w przestrzeni publicznej. Mamy problem?”. Na ekspozycję zapraszamy: po-nie: w godz. 9.00-17.00.**WIEŽA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn:** Obiekty czynne codziennie w godz. 9.00-19.00.KALKULATOR WALUTOWY
Kursy walut w kantorach
z dnia 16. 8. 2017

Cieszyn, ul. Zamkowa

	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,166
EUR	4,230	4,330
USD	3,610	3,710

Bielsko-Biała, CH Auchan

	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,166
EUR	4,230	4,330
USD	3,610	3,710

Czeski Cieszyn, dworzec

	kupno	sprzedaż
PLN	6,060	6,220
EUR	26,000	26,600
USD	22,000	22,600

Trzyniec, Albert

	kupno	sprzedaż
PLN	6,050	6,220
EUR	25,910	26,550
USD	22,020	22,560

(wik)

CZYTAJ NAS

CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

Aktualizowany

serwis o Polakach

na Zaolziu

Specjalista ds. technicznego wsparcia klienta
ze znajomością języka czeskiego i polskiego

Spółka NWT, a.s. działająca w branży IT poszukuje do Centrum Obsługi Klienta w Ostrawie pracowników ds. technicznego wsparcia klienta.

Zakres pracy:

- Wsparcie techniczne i obsługa klienta w zakresie IT
- Zdalne wsparcie telefoniczne użytkowników systemu kas fiskalnych działających na platformie Android
- Praca na dwie zmiany: ranna (08:00-16:30), popołudniowa (11:30-20:00), raz w miesiącu całodzienny serwis (08:00-20:00)
- Możliwość Home Office: po przeszkoleniu 3x w tygodniu możliwość pracy z domu. Wymagane jest stabilne podłączenie (notebook i kasę dostarcza pracodawca)

Oczekiwania wobec kandydatów:

- Wymagana jest szybka orientacja i znajomość pracy na platformie Android
- Zdolność szybkiej obsługi tabletu
- Plynna znajomość języka czeskiego i polskiego
- Komunikatywność i empatyczne podejście do klientów
- Odporność na stres i umiejętność rozwiązywania problemów

Oferujemy:

- Stabilność zatrudnienia w dynamicznej firmie
- Notebook
- Możliwość Home Office (po przeszkoleniu)
- Atrakcyjne wynagrodzenie

STAŁOWNICY TRZYNIEC: NAJPIERW RONA CUP, POTEM LIGA MISTRZÓW

Martin Růžička: Wierzę, że pomogę drużynie w znacznie większym stopniu

Lato w pełni, ale w hokejowym Trzyniecu trwają już przygotowania do startu Ligi Mistrzów, która wyprzedzi w kalendarzu sezonu 2017/2018 rozgrywki ekstraligi.

Fot. MARIAN JEZOWICZ

Martin Růžička melduje pełną gotowość do sezonu. Przedsmakiem wielkich emocji mają być mecze w Lidze Mistrzów.

– Do czwartej edycji Champions League chcemy się przygotować jak najlepiej. To świetna reklama trzynieckiego hokeja za granicą – zadeklarował szkoleniowiec HC Stalownicy Trzyniec, Václav Varada. Entuzjastycznie podchodzą do rozgrywek również hokeiści, dla których mecze w ramach Lidze Mistrzów posłużą za idealny sprawdzian przed walką o ekstraligowe punkty. Z tego też powodu Stalownicy w tym sezonie zredukowali nieco liczbę spotkań kontrolnych. – Dla mnie będzie to debiut w Lidze Mistrzów, ale z opowieści kolegów z drużyną wiem, co mnie czeka. I nie będzie to łatwa przeprawa, bo rywali w grupie mamy mocnych – zaznaczył napastnik trzynieckiego klubu, Martin Růžička.

Jönköping, Mannheim, Esbjerg – oto rywale, na których trafią Stalownicy Trzyniec w tegorocznej Lidze

Mistrzów. W piątek 25 sierpnia podopieczni trenerów Václava Varadiego i Marka Zadiny w pierwszej kolejce podejmują duński Esbjerg, dwa dni później ponownie w Werk Arenie zmierzą się z niemieckim Mannheimem. Młodsza iuboższa finansowo siostra piłkarskiej Ligi Mistrzów od czterech lat próbuje w kraju hokejowych fanów. Z lepszym i gorszym skutkiem. W ubiegłej edycji do finału rozgrywek awansowała Sparta Praga, a więc prestiż Champions League w naszym kraju znacznie się poprawił. Na tej pozytywnej fali chcąc dryfować również pod Jaworowym. – Na pierwszy ogień zmierzmy się z reprezentantem duńskiego hokeja, Esbjergiem, ale dla mnie największym faworytem grupy są mistrzowie Szwecji, hokeiści Jönköping – stwierdził Martin Růžička. Gwiazdor trzynieckiej drużyny po-

jawił się we wtorek w Pradze w roli jednego z ambasadorów tegorocznej Champions League. Hokeista z bagażem doświadczenia z ligi KHL w zeszłym sezonie wrócił do Trzynieca, z którym w sezonie 2010/2011 wywalczył złoto ekstraligi, z powodu problemów zdrowotnych zdążył jednak zaliczyć tylko 30 meczów. – Nie tak wyobrażałem sobie powrót do Trzynieca. Zabrakło minut, zabrakło też bramek. Trzydziestu meczów to za mało, żeby pomóc drużynie – ocenił nieudany poprzedni sezon Růžička. – Przygotowania do nowego sezonu przebiegają jednak bez usterek i wierzę, że pomogę drużynie w znacznie większym stopniu. Chociażby od razu w Lidze Mistrzów – obiecał napastnik. Jeśli sprawdzą się prognozy ekspertów, to Trzyniec o awans z grupy powalczy z Jönköpingiem. Kluczowe mogą więc być wzajemne

pod prysznicem

Chińska zupa w proszku

JANUSZ BITTMAR, bittmar@glosludu.cz

Takich pieniędzy nie generują żadne inne rozgrywki klubowe. Piłkarska Liga Mistrzów rozdaje miliony bogatym i biednym. Złapać byka za rogi można tylko pod jednym warunkiem: awansem do fazy grupowej Champions League. Sukcesu nie zagwarantują jednak automatycznie milionerzy na boisku, o czym przekonali się dwa tygodnie temu piłkarze Legii Warszawa, a w minionej wtorek gracze mistrza RC, Slavii Praga.

Pieniądze z Chin napompowane do drużyny mistrza RC przełożyły się na razie na wyniki tylko na czeskim podwórku. W europejskich pucharach szalu nie ma. Slavia uciekła grabarzowi spod łopaty już w trzeciej rundzie kwalifikacji, eliminując z wielkim poświęceniem Borysów, ale tym razem poświęcenie może nie wystarczyć. Wyjazdowa przegrana z cypryjskim APOEL Nikozja (0:2) obnażyła największy mankament obecnej Slavii, a po drodze też jej

odwiecznego rywala, Sparty – złota karta kredytowa nie zastąpi boiskowego zgrania (w przypadku Sparty brak zgrania daje się jeszcze bardziej we znaki, do klubu pozyskano bowiem przed sezonem prawie kompletną nową jedenastkę).

Cypryjski APOEL w rewanżu może zagrać na luzie. Będzie na pewno bronili dostępu do własnej bramki, bo z dwubramkową zaliczką i z czystym kontem w ten sposób zagrałaby nawet Barcelona. Slavia

przekonała się w dodatku, że w drużynie mistrza Cypru nie grają kelnerzy, ani fryzjerzy, ale porządni, w dodatku świetnie wyszkoleni technicznie piłkarze. Różnice zacierają się nie tylko w futbolu na szczeblu reprezentacyjnym, ale również klubowym. Swoje wiedzą piłkarze Legii, którzy w eliminacjach Ligi Mistrzów nie sprostali drużynie z Kazachstanu. Astana strzelili nawet Legii w pierwszym meczu trzy gole, a w rewanżu – no właśnie:

W SKRÓCIE

NOWY PIŁKARZ W KARWINIE. Sztab sportowy pierwszoligowego klubu piłkarskiego MFK Karwina nie próżnuje. Wczoraj dwuletni kontrakt z Karwiną podpisał bośniacki obrońca Bojan Letić, który ostatnio występował w Żylinie. – Bojan Letić jest piłkarzem lewonożnym. Właśnie na lewą flankę obrony albo też pomocy od dłuższego czasu szukaliśmy piłkarza z dobrym wyszkoleniem technicznym. A Bojan spełnił nasze oczekiwania – stwierdził wczoraj Lubomír Vlk, dyrektor sportowy karwińskiego klubu. 21-letni piłkarz włączył się w tym tygodniu do treningów z karwińską drużyną. Debiut w barwach zaolziańskiego pierwszoligowca powinien zaliczyć w najbliższą sobotę, kiedy to karwiacy zmierzą się na wyjeździe ze Zlinem.

KOLEJNA PRZEGRANA HAWIERZOWSKICH HOKEISTÓW. Hokeiści pierwszoligowego AZ Hawierzów szlifują formę przed startem nowego sezonu. Hawierzowianie w ostatnich trzech meczach sparingowych schodzili do szatni na tarczy, ale zdaniem trenera Martina Janečka, tragedii nie było. – Przegraliśmy po walce, w Przerowie 0:1, w Trenczynie 5:6, w Nowych Zamkach 1:2 – relacjonował szkoleniowiec hawierzowskiego klubu. – W meczu z Przerowem brylował golkiper gospodarzy. Gdyby nie on, to pewnie wygraliśmy tamte zawody – zaznaczył Janeček. We wtorkowym sparingu w Nowych Zamkach jednego gola dla AZ-u zdobył Greš. Na jutro w Prościejowie zaplanowany jest szósty mecz kontrolny w letnim okienku przygotowawczym. Pojedynek sparingowy pomiędzy Prościejowem i Hawierzowem rozpoczyna się o godz. 16.30. Kadra Hawierzowa w meczu z Nowymi Zamkami: Laco – Petran, Drtil, Chroboczek, Postnikov, Krisl, Dudek, Ševček – Greš, Sikora, Beránek – Fronk, Illéš, Kanko – Bambula, Maruna, Pořízek – Bednář, Cihlář, Peterka.

ZMIANY W WERK ARENIE. W nowym sezonie Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie szukają się duże zmiany w trzynieckiej Werk Arenie. Zainstalowane zostaną nowe bramy bezpieczeństwa, nowe kamery, powstanie też specjalna strefa dla palących. Włodarze hokejowego klubu HC Stalownicy Trzyniec wychodzą naprzeciw rygorystycznym zapotrzebowaniom dotyczącym bezpieczeństwa osób w trakcie imprez sportowych. Nowe zasady bezpieczeństwa wejdą w życie dopiero na starcie ekstraligowego sezonu, do września w Werk Arenie wszystko pozostaje bez zmian.

(jb)

HARMONOGRAM LIGI MISTRZÓW Z UDZIAŁEM TRZYŃCA

- 25. 8. Trzyniec – Esbjerg (18.00)
- 27. 8. Trzyniec – Mannheim (14.00)
- 31. 8. Mannheim – Trzyniec (19.30)
- 2. 9. Esbjerg – Trzyniec (19.00)
- 3. 10. Jönköping – Trzyniec (18.30)
- 10. 10. Trzyniec – Jönköping